

Міжнародна організація з міграції (МОМ)

Агентство ООН з питань міграції

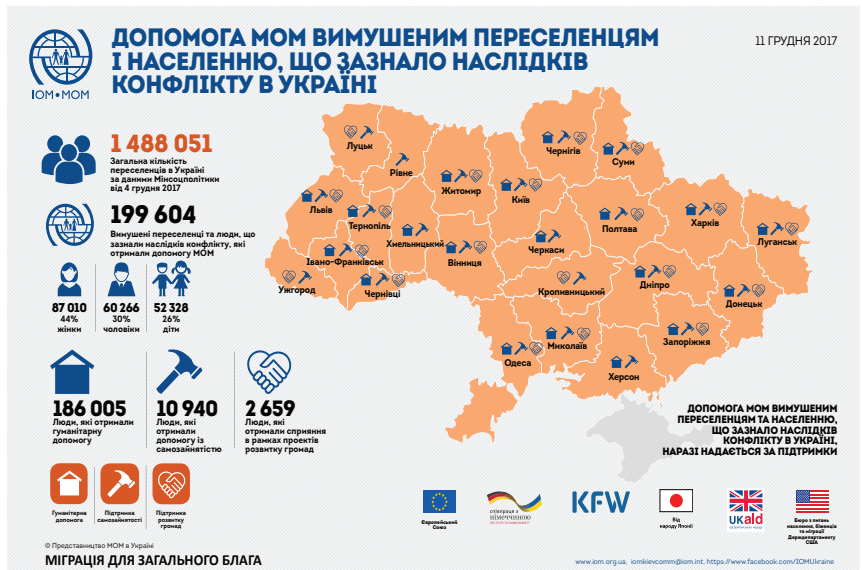
Міграція для загального блага

ДОПОМОГА МОМ НАСЕЛЕННЮ, ЩО ПОСТРАЖДАЛО ВІД КОНФЛІКТУ В УКРАЇНІ

ЛИСТОПАД-ГРУДЕНЬ 2017

АКЦЕНТИ

- Загальна кількість внутрішньо переміщених осіб (ВПО) з Криму та східних регіонів України становить **1 488 051**, за даними Міністерства соціальної політики України станом на 4 грудня 2017 року.
- МОМ надала допомогу близько **200 тис.** уразливих переселенців та осіб, що постраждали від наслідків конфлікту, в 24 регіонах України.
- Близько **3,4 млн** чоловіків, жінок і дітей перебувають у жахливій гуманітарній ситуації на сході України. Понад 30% постраждалих – це люди похилого віку, а 60% – жінки та діти. Понад **400 тис.** осіб потребують допомоги з продуктами харчування, повідомляє Офіс ООН із координації гуманітарних ситуацій (UN OCHA).
- Гуманітарні організації через [План гуманітарного реагування для України на 2018 рік](#) звертаються до донорів із закликом надати **\$187 млн**, щоб допомогти **2,3 млн** найбільш уразливих постраждалих від конфлікту людей.

ДОСЛІДЖЕННЯ МОМ ЗАСВІДЧИЛО ЗРОСТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ПОТРЕБ НА СХОДІ УКРАЇНИ

Люди, які переміщуються між контрольованою урядом та неконтрольованою територією сходу України, сідають в автобус на контрольному пункті (КППВ) Майорськ

Гуманітарні потреби людей, постраждалих внаслідок конфлікту в Україні, і тих, хто повертається на територію, невідконтрольній уряду, зростають. Багато громад залишаються відрізнаними від ринків, соціальних послуг, житла та можливостей працевлаштування. За даними останнього раунду Національної системи моніторингу – опитування щодо ситуації з внутрішньо переміщеними особами (ВПО) в Україні, проведеного МОМ за фінансування Європейського Союзу, кількість ВПО, які повертаються на невідконтрольну територію, зростає*.

Через три з половиною роки конфлікту 16% респондентів, опитаних у вересні, заявили, що вони повернулися до ►

своїх попередніх місць проживання, що на три відсотки більше у порівнянні з попереднім опитуванням, проведеним у червні 2017 року. Переважна більшість тих, хто повернувся (70%), головною причиною повернення називають наявність власного майна на невідконтрольній території та відсутність потреби сплачувати за оренду житла. Більше половини ВПО, які повернулися, старші за 60 років, а 61% залежать від пенсійних виплат як головного джерела доходу, що посилює їхню уразливість, оскільки пенсія прив'язана до їхнього статусу ВПО, а також до проживання на території, що контролюється Урядом України.

Згідно з попередніми звітами Національної системи моніторингу, вартість оренди житла і раніше була перешкодою для інтеграції ВПО і підштовхувала їх до повернення у попередні місця проживання. Попри зростання середнього місячного доходу до 2 340 грн. із розрахунку на одного члена домогосподарства ВПО, він все одно залишається суттєво нижчим за прожитковий мінімум у 3 035 грн., встановлений Міністерством соціальної політики України у липні 2017 року. Частими також були відповіді респондентів про те, що нестача можливостей для працевлаштування на контрольованій урядом території стала причиною для

Заступник Міністра із питань тимчасово окупованих територій та ВПО Георгій Тука та керівниця Програми надзвичайних ситуацій та стабілізації Представництва МОМ Естер Руїз де Азуа презентують результати дослідження

прийняття родиною рішення повернутися на невідконтрольну територію. Відповідаючи на запитання про самооцінку свого фінансового становища, 60% опитаних осіб, що повернулися на невідконтрольну територію, повідомили, що їхні кошти вистачає тільки на харчування; це більша частка у порівнянні з ВПО на контрольованій території, де відповідний показник становить 38%. «Зважаючи на виклики з доступом для постачання гуманітарної допомоги на території, невідконтрольні Уряду України, надання допомоги найуразливішим мешканцям сходу України залишається дуже важливим питанням», – сказав Голова Представництва МОМ в Україні д-р Томас Лотар Вайс. У ситуації, коли 85% ВПО, що повернулися, планують залишатися на невідконтрольній території протягом принаймні наступних трьох місяців, їхні потреби тільки продовжуватимуть зростати.

«Від початку конфлікту МОМ надала допомогу близько 200 тисячам ВПО та осіб, які постраждали від наслідків конфлікту. Маючи у своєму розпорядженні ґрунтовне дослідження, а саме звіт Національної системи моніторингу ситуації з ВПО, а також бачачи становище наших бенефіціарів на власні очі, МОМ продовжуватиме надавати гуманітарну допомогу і підтримку із відновленням для найбільш уразливих мешканців східної України, особливо тим, хто проживає поблизу лінії розмежування», – додав д-р Вайс.

* *Із березня 2016 року МОМ регулярно проводить моніторинг становища ВПО в Україні. В останньому раунді, у вересні 2017 року, було опитано 1 025 ВПО методом особистого інтерв'ю. Ще 4 204 переселенці, зареєстровані Міністерством соціальної політики, були опитані телефоном по всій країні.*

Останній звіт дослідження можна прочитати на нашому сайті:

http://www.iom.org.ua/sites/default/files/nms_round_7_september_2017_ukr_0.pdf

МОМ, УВКБ ООН ТА ФОРУМ НДО СПІЛЬНО ОЦІНИЛИ ПОТРЕБИ НА ДОНБАСІ

Міжнародна організація з міграції (МОМ) – Агентство ООН із питань міграції, Агентство ООН у справах біженців (УВКБ) та Форум НДО організували спільний візит до контрольованої урядом частини Донецької області. Посли Норвегії та Данії, заступники голів місій посольств Швеції та Литви, а також представники посольства Польщі приєдналися, щоб оцінити потреби постраждалих від конфлікту людей та промоніторити вплив ініціатив із гуманітарної допомоги та раннього відновлення, впроваджуваних відповідними учасниками Гуманітарної Групи в Україні.

Делегація відвідала Краматорськ, Слов'янськ, Святогірськ, Майорськ, Бахмут, Торецьк та Дружківку, щоб зустрітися з місцевими активістами та неурядовими організаціями, внутрішньо переміщеними особами (ВПО), людьми, які залишали свій дім на час гострої фази конфлікту, але потім повернулися, а також жителями «сірої зони». Остання група перетнула лінію розмежування спеціально, щоб поділитися із дипломатами та представниками міжнародних організацій своїми історіями, болем та страхами, але водночас надією та досвідом стійкості. Серед ВПО та місцевих жителів, які зустрілися з делегацією, були бенефіціари проектів грошової допомоги та підтримки samozайнятості й дрібного бізнесу, впроваджених МОМ за фінансування Європейського Союзу, Посольства Великої Британії в Україні та Бюро з питань народонаселення, біженців та міграції Державного департаменту США. Дипломати також зустрілися з членами ініціативних груп, які беруть участь у проекті МОМ із соціального згуртування. Зустрічі відбулись у бібліотеках, що перебувають у процесі ремонту чи вже були відремонтовані за фінансування Уряду Японії.

Й.В. пан Уле Т. Хорпестад, Посол Норвегії в Україні, спілкується з літньою жінкою у наметі первинної медичної допомоги на КПВВ Майорськ

Дмитро, вимушений переселенець до Слов'янська, пройшов бізнес-тренінг та отримав обладнання від МОМ на підтримку його підприємства з виробництва прального порошку та соди

Незважаючи на близькість до зони конфлікту та складні виклики, з якими вони зіткнулися, люди продовжують думати про майбутнє. Грантер МОМ Дмитро, переселенець, який займається виробництвом і фасуванням прального порошку та

соди, мріє про обладнання, що дозволить йому випускати продукцію не лише в великих картонних коробках, а й у трьох та п'ятикілограмових пакунках. Місцевий житель Слов'янська та власник підтриманої МОМ гончарної фабрики Євген хоче вийти

Делегація відвідує підприємство, що належить грантеру МОМ Дмитру

Грантер МОМ Євген показує кераміку, яку він виготовляє, Й.В. пану Рубену Медсену, Послу Данії в Україні

Зустріч із групою місцевих жителів, що повернулися, та мешканців "сірої зони" у Торецьку

Й.В. пан Рубен Медсен, Посол Данії в Україні (ліворуч) та д-р Томас Лотар Вайс, Голова Представництва МОМ в Україні (праворуч), у наметі первинної медичної допомоги на КПВВ Майорськ

на ринки Євросоюзу й каже, що йому потрібна допомога із встановленням ділових контактів. Людмила, яка отримала від МОМ грошову допомогу, є місцевою мешканкою Торецька. Місто наразі практично відрізане від основних доріг. У Людмили з чоловіком п'ятеро дітей, найменшому – півтора року. Головною турботою Людмили є пошук коштів на оплату ліків, одягу, та витрат на навчання її дітей. Майбутнє ж для цієї жінки полягає в тому, щоб бачити, як її діти ростуть здоровими та отримують належну освіту – дай Боже, одного дня у мирному оточенні.

«На своєму четвертому році, гуманітарна криза в Україні залишається затяжною, комплексною та значною мірою забутою міжнародними мас-медіа та міжнародною спільнотою, – сказав Голова Представництва МОМ в Україні, д-р Томас Лотар Вайс. – Високі ціни на продукти харчування, оренду житла та комунальні платежі, ліки та зимовий одяг залишаються тягарем для найуразливіших ВПО, таких як діти та літні люди. Інтеграція ВПО у приймаючі громади також потребує уваги». Д-р Вайс додав, що МОМ вдячна усім донорам, які надають гуманітарну підтримку. «Сьогодні критично необхідно збільшити обсяг допомоги. МОМ та її партнери з Гуманітарної Групи прагнуть і надалі надавати гуманітарну допомогу та підтримку із відновленням, включно з грантами на самозайнятність, мільйонам українців», – зазначив Голова Представництва МОМ.

МОМ ЗБИРАЄ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМЦІВ НА ІНТЕРАКТИВНІЙ ПЛАТФОРМІ

Презентація Національної платформи бізнес-взаємодії в Києві зібрала понад сотню учасників

Представництво МОМ в Україні офіційно презентувало Національну платформу бізнес-взаємодії в Києві. Платформа, створення якої профінансоване Посольством Великої Британії в Україні, є онлайн-ресурсом для самозайнятих осіб та власників малого бізнесу. Вона містить каталог підприємців з усієї України, інформацію про бізнес-можливості, навчальні матеріали, а також новини з бізнесової тематики. «Із 2014 року МОМ підтримала майже 6 тисяч осіб, які постраждали внаслідок конфлікту, шляхом надання грантів на професійне навчання, самозайнятості та розвиток мікропідприємства», – заявив Голова Представництва МОМ в Україні д-р Томас Лотар Вайс. «Ми прагнемо й надалі підтримувати наших бенефіціарів у їхній діловій активності, тому створили простір, де вони могли б налагоджувати контакти, спілкуватися та об'єднуватися з іншими підприємцями для розвитку та розширення власного бізнесу. Тепер ми бачимо, що Платформа бізнес-взаємодії стала більш ніж просто ресурсом для встановлення контактів та пошуку інформації. Вона також

підтримує бізнес-спільноти та зміцнює довіру в українському підприємницькому середовищі», – додав Голова Представництва МОМ.

Національна платформа бізнес-взаємодії створена на платформі виконавчого партнера МОМ – неурядової організації «Клуб Ділових Людей». Реєстрація на Платформі є безкоштовною для всіх. Зареєструватися і отримати доступ до Платформи можна через веб-сайт Клубу: <https://bc-club.org.ua/biznes-platforma/platform.html>. Окрім онлайн-інструментів та ресурсів, користувачі мають можливість відвідувати освітні заходи та тренінги з розвитку бізнесу, обмінюватися досвідом та найкращими практиками, встановлювати корисні контакти, обговорювати проблеми та отримувати практичні поради щодо покращення підприємницької діяльності від провідних фахівців.

«Для людей, які були змушені залишити свої домівки, нелегко знайти нову роботу чи розпочати власний бізнес – особливо у випадках, коли бракує певних навичок, знань чи стартового капіталу», – сказала І.В. пані Джудіт Гоф, Надзвичайний та

Повноважний Посол Великої Британії в Україні. – Це важливо не лише для внутрішньо переміщених осіб, але й для членів приймаючих громад та колишніх учасників бойових дій. Ми розуміємо, наскільки важливо мати змогу забезпечувати себе та свою родину, і наскільки важливою є допомога, отримана за скрутних обставин».

Свою програмою зміцнення економічного потенціалу та новоствореною Платформою бізнес-взаємодії МОМ прагне підтримати більше таких людей, як Олександр. Він приїхав у Вінницю взимку 2015 року лише з двома валізами, після того як був змушений залишити свій рідний Луганськ. На позичені у родичів кошти Олександр купив компресор і два степлери та почав надавати послуги із ремонту меблів у орендованому гаражі. Згодом він взяв участь в організованому МОМ бізнес-тренінгу, успішно захистив бізнес-план та отримав обладнання, яке дозволило йому розширити бізнес і найняти співробітників.

До послуг із ремонту Олександр додав виробництво меблів, і попри велику зайнятість, почав регулярно волон- ▶

терити на заходах місцевої неурядової організації – партнера МОМ. На одному з таких заходів він познайомився з Віктором, переселенцем із Донецької області й також грантером МОМ, який відкрив у Вінницькій області виробництво меблів із лісу. Чоловіки вирішили об'єднати зусилля та разом виготовляти естетично привабливі високоякісні меблі.

«Спільне використання обладнання є чудовою можливістю для будь-якого бізнесу, а особливо для переселенців, яким часто бракує ресурсів на новому місці, – каже Олександр. – Але можливість обміну досвідом та нові ідеї, які народжуються в партнерстві, часто ще цінніші, ніж кошти.»

Олександр, переселенець і грантер МОМ, ділиться своїм досвідом розвитку бізнесу та пошуку партнерів із учасниками презентації

У квітні 2014 р. збройні формування у Донецькій та Луганській областях на сході України почали захоплювати будівлі та зброю. В результаті зіткнень між ними та урядовими військами, а також подій в Автономній Республіці Крим у березні 2014 р. багато людей були змушені залишити свої домівки і стали надзвичайно уразливими. Більшість виїжджала з невеликою кількістю особистих речей і потребує житла, продуктів харчування та неадекватної допомоги, оскільки часто їхні заощадження невеликі, для отримання соціальних виплат потрібен тривалий час на переєстрацію, доступ за засобів існування обмежений. Місцеві волонтерські організації, громадянське суспільство та приймаючі громади надають активну підтримку для забезпечення основних потреб ВПО, проте економічна криза в Україні перешкоджає втіленню більш довготривалих рішень, зокрема шляхом створення робочих місць та стабілізації громад. Населення, яке залишається на Донбасі, особливо у зонах уздовж лінії розмежування, де відбуваються бойові дії, неминуче стикається із загрозою безпеки. Надання основних послуг було припинено, матеріальне забезпечення дедалі більш обмежене, а економічна активність слабка. Кожного дня продовжують надходити повідомлення про порушення режиму припинення вогню.

ЗА ДЕТАЛЬНІШОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ЗВЕРТАЙТЕСЯ:

Варвара Жлуктенко, Менеджер із комунікацій Представництва МОМ в Україні,
vzhluktenko@iom.int, +38 044 568 50 15, +38 067 447 97 92

ДОПОМОГА МОМ ЛЮДЯМ, ЩО ПОСТРАЖДАЛИ ВІД КОНФЛІКТУ В УКРАЇНІ, НАДАЄТЬСЯ ЗА ПІДТРИМКИ:

Європейський Союз

німецька гуманітарна допомога
DEUTSCHE HUMANITÄRE HILFE

KFW

Від народу Японії

UKaid
від британського народу

Бюро з питань населення, біженців та міграції
Держдепартаменту США

Представництво МОМ в Україні має на меті сприяти усвідомленню можливостей і проблем міграції в українському контексті. Максимізація цих можливостей й зведення до мінімуму проблем, викликаних міграційними переміщеннями, — це керівні принципи всіх заходів і програм, які реалізує Представництво. МОМ в Україні бореться з торгівлею людьми, допомагає уряду забезпечувати потреби переміщених осіб та боротися з нерегульованою міграцією шляхом покращення системи управління міграційними процесами та розробки політики в галузі охорони здоров'я, яка враховувала б мігрантів. Водночас Представництво МОМ в Україні долучається до зміцнення зв'язків між міграцією та розвитком, популяризації культурного розмаїття та інтеграції мігрантів, а також протидії ксенофобії та нетерпимості. За 20 років діяльності в Україні МОМ надала допомогу понад 500 тис. мігрантів (українців та представників інших національностей), переміщених осіб, потенційних мігрантів, постраждалих від торгівлі людьми та іншим уразливим групам, працюючи напряму або через своїх партнерів по проектах.

Погляди та думки, викладені в цій публікації, не обов'язково відображають точку зору МОМ та її країн-членів